

במדורה

מישפט השכן של השופטת

הנאשם עבר הרבה פעמים ליד דלת ביתה של השופטת. מה התוצאה?

אילנה אלון

אני מבקש לאמר משהו לשופטת, אבל ששני השופטים האחרים לא יש מעוז? אמר יהושע פז, הנאשם יחד עם אחרים ברצח הברווזיתא כללא, ררו כהן.

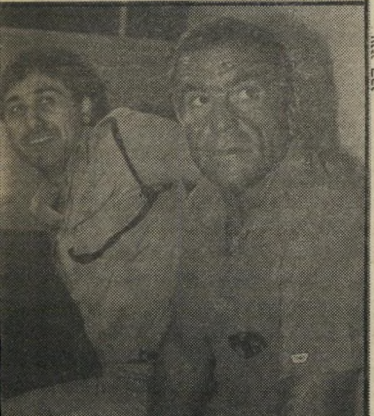
השופטת העירה לו כי אין אפשרות לשוחח אתה ללא נוכחות שני השופטים האחרים, ואי ביקש להזכיר לה את פגישתם הקודמת.
"גבירתי כבר שפטת אותי פעם, ב-1970", אמר לה.
השופטת חיטטה בזיכרונה ואמרה כי אינה זוכרת את המיקרה. "אבל גבירתי גם ביקרה אותי אחר-כך בכלא, ועשתה פעולות לשיקומי?" אמר האסיר.
"בין השורות אני שומעת בקשת-פסילה?" שאלה השופטת, "כל מה שא-

צילום: צפורה העולם הזה

שופטת ולנשטיין

למרות שאני חף מפשע —

צילום: צפורה העולם הזה

נאשם חקק

— לא עשיתי לך כלום?

ני זוכרת זה שפעם היית לפני, ופגשתי בך גם בכלא. האם רציו לספר לנו היסטוריה?
הנאשם הסביר את בקשתו: "אחרי שאסביר את עצמי, ההחלטה תהיה בידך, כי אחרת ייצא מישחק של תחול ועכבר. אולי תלכי דווקא לטובתי? אני רוצה מישפט הגון".
כאשר ראה פז כי השופטת נוטה להמשיך בדיון, אמר: "יש המשך לסיפור, ואם אספר זאת תאמיני בעצמך שאינך יכולה להמשיך במישפט הייתי ליד ביתך הרבה פעמים. נאשמי יחד עם גזי חקק, וגזי היה שכן של גבירתי. והייתי מבקר אותך, ועברתי הרבה ליד דלתך. ואת שפטת אותי חף מפשע, ולמרות שעברתי ליד דלתך כמעט בכל יום, לא עשיתי כלום".
השופטת שולמית ולנשטיין חיכה ואמרה: "זה שמעדת ליד דלת בתי אינו מהווה עילה לפסילה. זה נכון שגזי חקק היה שכן שלי, אבל זה לא נוגע לענייני". השופטת החליטה שלא לפסול את עצמה, והמישפט נמשך.

ארבע שנים? כי זה התאים לאפשרויות הכלכליות שלי. חוץ מזה, זהו משך הקדנציה של הרמטכ"ל? טעות היא לחשוב שתפקיד של נציב מסיימנוסא הוא תפקיד מרובע. כל יום הוא יום חדש. אני עושה, מדי יום, דברים חדשים, מתמודד עם חשיבה חדשה. אם זה מצטייר כ-מרובע? — אז...
עובדי אגף מסיימנוסא עובדים סביב השעון 365 ימים: שבתות, חגים וכמוכן ימי-חול. אני הוא שהגביר את העבודה בשעות בלתי-שיגרתיות. אני מתעורר מוקדם בבוקר, בסביבות השעה 6, ועובד עד מאוחר כלילה. אני מנהל גם ישיבות לתוך הלילה — אנחנו נסגרים באיטיות מוקדם ועובדים סביב השעון. זאת לא עבודה של פקיד במישרד-הדואר.
אחרי פרישת? עוד אין לי מושג מה אעשה. ברור שלא ניתן להחזיר את הגלגל אחורה.
אני מקבל המון הצעות. אני לא תמים. ברור לי שחלקן נועדו ליצור עימי מערכת-יחסים כיום, ולכן אני עונה לכולם אותה התשובה: "חיוורו אלי באפריל 1989".
איזה הצעות קיבלת? הצעות פוליטיות, ניהוליות, כלכליות. משהו שהרהים אותי? נו באמת, אחרי מה שעשיתי בחיי באחרונה, כבר שוסיבדבר לא יכול להדהים אותי...
אחרי התפקיד הנוכחי — תפקיד עם עצמה שכזאת, עם יכולת-השפעה שכזאת — לא קיים תפקיד שיכול להתחרות בו. כל מה שיכול לבוא אחר-כך, מבחינת חיים מיקצועיים, יהיה בבחינת ירידה.
שראוצר? זהו תפקיד פוליטי. כיום זה לא בריביצוע.

● "רומאנטיק? תלוי..."
האם אני רומאנטיק? תלוי כמה מדובר.
רגש? כלפי ילדים? זה חזק מאוד אצלי.
נשים? את צריכה לשאול נשים. אני יוצר קשר טוב עם שני המינים. אני לא יודע אם אני נחשב כ-מצליח" עם נשים, אבל אני מרגיש איתן לא רע.
● "זה בא במבועיות"
סלף-מיימאן? להורי לא היה שום דבר לאמר, שום קשרים, בשטח שבו אני פועל. אבל אני בא מבית הישגי, שאפני.
מעולם לא הייתי צריך להתמרפק. הרברים הגיעו בטבעיות.
בקלות? כל ביצוע של תפקיד עלה לי במאמצים, בשעות רבות, בקשיים — שוסיבדבר לא בא לי בקלות.
● "מיפום נורא סגור..."
אני דווקא טיפוס נורא סגור. אני שומע טוב. רק בתנאים מסויימים אני נפתח כמו עכשיו.
אבל יש לי אנשים קרובים. יש לי עם מי לחלק חוויות. אני לא מרגיש לחוץ, לא מתפוצץ לחלק עם משהו ואין.

לפי הסביבה — אני סגור. מאז שהתמנתי לנציב, אני יותר זהיר וסגור, כדי שהרברים לא יקבלו משמעות שלא התכוונתי אליה.
מיגרעת? אני דוגרי, יותר מדי דוגרי. אני פועל בדיוק כפי שאני מבין, וכך אני גם מדבר. אני לא יודע בדיוק אם זוהי מיגרעת. זוהי הדרך הטובה ביותר.
כשאומרים דברים רעים בפנים, זה פחות גרוע מאשר אילו זה נאמר מאחורי הגב. גם עם הפולטיקאים, שאצלם הדוגריות אינה תמיד מקובלת, פיתחת יחסי-אמון מוחלטים: טוב — טוב, רע — רע.
● "לצטייר כנציב שירי על..."
הייתי רוצה להצטייר בראיון הזה כנציב שייצל את המערכת, שהפך אותה לפחות מפחידה לגבי הצניור. נציב שהפך את המערכת מפחידה רק לגבי אנשים לא-הגונים. כפי שהדמות שלי תצטייר, זה אולי ישפיע על הדימוי של המערכת.
חשוב לי שידעו שקיימת כיום הרמוניה בנציבות-המס: אנשים מפרגים נים זה לזה.
המנהלה היום צעירה יותר. הגיל הממוצע שם הוא 40. כן, הגיל שלי.

צילום: צפורה העולם הזה

נציב ריבנוביץ

אני לא מרובע?

כיום אני יודע שלא ניתן לחוץ עלי. כאשר אני מגיע למסקנה שאני צורך — שוסיבדבר לא יזיו אותי מדרכי. עובדה, נהגתי כך באחרונה, וכל אחר יכול לתאר לעצמו כמה זה היה כרוך.
הגעתי לתקופה הטובה ביותר בחיי. אני כליכך נהנה עכשיו? אני קם בבוקר, שמת, לעבודה. העבודה כליכך ממלאת אותי. החיים הפרטיים ממלאים אותי. אני כליכך שמת שהצלחתי להוציא את עצמי מהשיגרה!

● "אחרי תפקיד זה אני יכול רק לרדת!"
גם אם יבקשו ממני להמשיך בתפקידי אחרי התאריך שקבעתי לעצמי, אין שום צ'אנס שבעולם. זאת תקופה טובה לפרוש. זה יהיה כמה חודשים אחרי הבחירות. לשרה-אוצר החדש יהיה די זמן כדי למנות נציב. אין לי גם אפשרות פיננסית להמשיך. אני אוכל את הסכונותי. וזהי ירידה בכמה אחוזים טובים מרמתי-ההכנסה שהיתה לי קודם לכן.
סגן-שר.
אני לא מבקש שירחמו עלי. אני לא עושה טובה לאף-אחד, ואף-אחד לא עשה לי טובה. אני נהנה מכל שניה. לולא כן, הייתי קם ועוזב.
מה שחבל הוא שבתנאים כאלה, יותר לא אנשים טובים לא יכולים להרשות לעצמם להישאר במערכת. זה נורא חבל.
אילו היו מעלים את משכורת? גם אז לא הייתי נשאר מעבר לתאריך שקבעתי לי.
אדם, באופן טבעי, מתעייף. אני עובד לפעמים 18 שעות ביממה. שחיקה כרע עוד לא. אני עוד נהנה. אייהשחיקה נובע מכך שאני יודע שיש לי תארי-סיום.
מדוע בחרתי דווקא קדנציה של

— גם הקאריירה וגם החיים הפרטיים. אני בשלב כזה בחיים, שאני מבצע החלטות לא-צפויות. אני מרגיש עם זה מצויין.
אני מרגיש כהמון כוח. זאת מין תחושה שיצאתי, בכוחות עצמי, מגרירת-החיים לשלב של התחלת חיים חדשים. תמיד הכרתי את עצמי, אבל כיום אני יודע שאני מסוגל לקבל החלטות — כל החלטה שהיא, גם אם היא כואבת.

ממשלתית. כמישפחתי לא היו מעולם פקידים ממשלתיים.
זה היה בית פולני אופייני. הורי גידלו רופאים או מהנדסים פוטנציאליים. כסופו של רב, אחי הפך פרופסור לחקלאות, אחותי — פסיכולוגית, ואילו אני — רואה-חשבון.
אני הייתי הסנרביץ'. גרנו באיזור שנחשב אז לצפון תל-אביב — רחוב החשמלנים. לא נמנתי עם התלמידים שקיבלו "טוב מאוד" בהתנהגות. מגיל צעיר הייתי קשור בצופים, עד שיצאו לגרעין. זאת הייתה החברה שלי. חלק מחברי, עד עצם היום הזה, הם מתקופת הצופים.
צבא עברתי קורס קציני-חי"ר, והגעתי לדרגת סרן במיל.
מייד אחרי השיחרור הלכתי ללמוד ראיית-חשבון בשלוחה התל-אביבית של האוניברסיטה-העברית.
מדוע דווקא ראיית-חשבון? לקחתי את החוברת של האוניברסיטה, והתי-חלתי למחוק כל מה שלא נראה לי. נשאר רק ראיית-חשבון. פשוט לא היה לי מושג מה זה.

● "אני אוהב הרפתק"נות..."

לולא הייתי הופך רואה-חשבון, אולי היה לי מתאים ללמוד מישפטים או כלכלה. לא משהו רחוק מזה: אני לא מצטייר ציורים, לא כותב שירים למגירה...
האם אני טיפוס מרובע? נו, מה-זה "מרובע"? אני חושב שלא.
כשאני עושה משהו, אני הולך איתו עד הסוף. ומורכב גם על המפכים מאוד לא-מרובעים.
לא מדובר כאן רק על עיקביות, אלא גם על הליכה לקראת המטרה, עד הסוף.
החיים הביאו אותי למסלול כזה שקשה לי לחרוג ממנו: בעבודה אני מאולץ לתאריכים, למקומות, אבל כשאני נוסע לחופשה לח"ל — אני נמשך למקומות כאלה שאסור להגיע אליהם.
למשל: אם יאמרו לי — אל תיכנס לרחוב זה וזה בנייר-יוק"א, אל תלך לשווקים האלה בתאילנד? — דווקא לשם ארוץ. אני אוהב הרפתקנות, מתח, סיכון.

אדם מרובע לא היה זורק מישרד פרטי, מבוסס, והולך להיות נציב מסי הכנסה. המישפחה שלי, כולה, התנגדה. אמא שלי מתפללת בכל יום שזה ייגמר.
מדוע? כי מפעם-לפעם כותבים שהתמודדו עם הבסטות, העולם התחתון — זה לא בריא לילד מבית פולני טוב...
שני הילדים שלי (בני 16 ו-17) התנגדו לזמנו מאוד לשנינו הזה. אשתי-לשעבר התנגדה. בכל זאת, קמתי ושניתתי!
כל חיי השתנו בחודשים האחרונים

כדורגלנים וזונות

ה מושג "מסיימנוסא" טומן בחובו גם אלמנט משעשע, כל עוד זה יקרה לשכן. בקיימתי את ריבנוביץ, עם סיום שנת-המס הקודמת, להעלות כמה קרוניים מהמערכת המאיימת שהוא עומד בראשה:

● **שכר של סוכני-כדורגל:** פעמים רבות אנחנו קוראים בעיתונות על סוכני-ענק שמקבל כוכב זה או אחר. מוכן מאליו שאנחנו בודקים זאת. כשטח אנחנו מגלים לרוב שלא רובים ולא יעד: הסוכנים קטנים מאלה שפורסמו, והפירסומים נועדו, כנראה, להעלות את שמו ומחירו של הכוכב.

● **חיכולי חשבונות:** אנחנו יודעים שמנסים לחסל חשבונות רכנו. לכן אנחנו נוהרים ובודקים היטב. באחד הימים הגיעה אלי איזו זקנה, והתחלה לי במישר. ניסו להפנות אותה למישהו אחר — היא סיבבה, רצתה רק את הנציב! אך ורק את הנציב בסוף היום לא הייתה ברירה. לאשה זקנה כזאת לא מביאים אנשי-ביטחון. הכניסו אותה אלי, ומה הסתבוז היא הביאה לי רשימה של כל תושבי השכונה — כולם נגבים ורמזים הקשבת לי בהמשך כמה דקות, אמרתי לה תודה, והרשימה המפורשת הזאת עברה מידי לפח.

● **המיפפלים:** אנשים שנתפסו, על הם, בעבירות-מס, מפסיקים להיות גיבורים גדולים. באותו הרגע הם מפסיקים להשוויץ, והופכים מייד לאלמונים, יתומים, נזכרים באח שלחם שהוא גיבור-ישראלי...
● **זרת:** אנחנו לא מתעסקים עם זה. יש פסקדין משנות ה-50 על הנושא הזה, שקבע חרימשמעות שוה חיובי במס. מדוע איננו מתעסקים בכך? מפני שיש לנו כמות מוגבלת בכוח-הארם, וזה לא בעדיפות ראשונה.
● **חוויות אישיות:** מעולם לא השתתפתי בפשיטה. אני לא חושב שוה מתפקדי. אני מבקר בשטח, לראות איך הענייני עובדים, אבל בפשיטות בר-בבוקר — אז כולם ישנים, וניתן למצוא אותם — זה לא